

به نام آن که جان را فکرت آموخت
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی سلامت جامعه و سالمندی

شناسنامه درس *Course Syllabus*

عنوان درس : فرهنگ و پرستاری	شماره درس : ۵۸۵۵۴۷
نوع و تعداد واحد : تئوری	دروس پیش نیاز : --
فراگیران (رشته، مقطع، ترم): کارشناسی ارشد پرستاری سلامت جامعه / ترم ۳	تعداد دانشجویان ۴ نفر
نیمسال تحصیلی : اول ۱۴۰۲-۱۴۰۱	
زمان کلاس : سه شنبه ها (۱۶-۱۴)	
مسول درس : مریم سادات شهشهانی	
تلفن تماس : ۳۷۹۲۷۵۸۵	آدرس اینترنتی : shahshahani@nm.mui.ac.ir
اساتید درس : دکتر پروانه خراسانی، مریم سادات شهشهانی	

شرح درس:

فرهنگ مجموعه ای از عقاید، ارزش ها و پیش فرض ها است که باورها و رفتار جمعیت های انسانی را شکل می دهد. فرهنگ از طریق نسل ها منتقل می شود و فرایندی پویاست که در طول زمان توسعه می یابد و نسبت به تغییر و تحول مقاوم است. بر این اساس در جوامع متنوع از لحاظ فرهنگی، تفاوت های قابل ملاحظه در عقاید مربوط به سلامت و بیماری بین گروه های مختلف وجود دارد و پرستاران در هنگام مداخله برای حفظ و ارتقای سلامت با چالش هایی در انعکاس عقاید خود و مددجویانشان روبرو هستند. در این راستا آشنایی با ابزارها و زمینه های بررسی فرهنگی، انتخاب راهکار مناسب (حفظ/تعدیل/ساختارزدایی فرهنگی) برای ارائه مراقبت

مناسب با فرهنگ بسیار مفید است. این مجموعه با عنوان صلاحیت فرهنگی از جمله استانداردهای پرستاری است که در این درس مد نظر قرار گرفته است.

هدف کلی:

آشنایی با اصطلاحات، زمینه های فرهنگی، نظریه ها و مدل های مراقبت فرهنگی، مفاهیم مرتبط با شایستگی فرهنگی و اهمیت انتخاب راهکارهای مناسب فرهنگی در کارهای میدانی، مطالعات پژوهشی، مراقبتهای پرستاری و پرستاری از سلامت جامعه.

اهداف رفتاری از دانشجویان انتظار می رود طی این دوره بتوانند:

- ۱- تاثیر فرهنگ بر عملکرد پرستاری را تجزیه و تحلیل کنند.
- ۲- مفاهیم و عناصر مختلف فرهنگ (شایستگی فرهنگی، تضاد، مراقبت بین فرهنگی) را تعریف نمایند.
- ۳- کاربرد عملکردهای بهداشتی فرهنگی را بدانند.
- ۴- عوامل فرهنگی مرتبط با سلامت و بیماری و عملکرد پرستار در موقعیت های مختلف ملی، قومی مذهبی را مورد بحث قرار دهند.
- ۵- مدل لنینگر در مراقبت بین فرهنگی را به طور کامل توضیح دهند.
- ۶- به منظور ارتقا سلامت و دستیابی به نتایج مثبت بهداشتی، مداخلات پرستاری متناسب با فرهنگ برای مددجو برنامه ریزی کنند.
- ۷- نقش پرستار به عنوان حامی مراقبتهای پرستاری متناسب با فرهنگ را تجزیه و تحلیل کنند.
- ۸- یک خانواده با فرهنگ متفاوت را برای ارایه مراقبت متناسب با فرهنگ بررسی نموده و موارد را تجزیه و تحلیل و نقد کنند.
- ۹- با توجه به آموزشها مقاله مناسب فرهنگی و مراقبت براساس تفاوت های فرهنگی را به صورت بیب کارت ارائه نماید.

شیوه اداره درس و تدریس:

سخنرانی با استفاده از وسایل سمعی و بصری (پاور پوینت و تابلو)، بحث گروهی، پرسش و پاسخ و کاوشگری.

ابزار مورد نیاز تدریس:

سامانه نوید، پاور پوینت

تکالیف و انتظارات از فراگیران:

- مطالعه مطالب مربوط به هر جلسه ، انجام تکالیف و شرکت در امتحانات
- انجام تکالیف گام به گام با توجه به مطالب کلاس
- ارائه تکالیف و انجام آموزش عملی طبق جدول هماهنگ شده
- شرکت در آزمون نهایی

شیوه ارزشیابی:

ردیف	عنوان ارزشیابی	نمره
۱	حضور به موقع در کلاس مشارکت فعال در بحث های گروهی با آمادگی و مطالعه مباحث هر جلسه	۲
۲	بحث کلاسی (اصطلاحات/معرفی یک خرده فرهنگ یا قومیت و بحث ارتباط آن با سلامتی و بیماری/ابزارهای بررسی فرهنگی) ۶نمره	۶
۳	جستجوی مقالات جهت تدوین یک بیب کارت (تاثیر فرهنگ بر سلامت و بیماری)	۴
۴	آزمون پایان ترم	۸
۵	جمع کل	۲۰

*به ازای هر چهار جلسه حداقل یک فعالیت یادگیری گذاشته شود.

سیاست ها و قوانین درس:

- ✓ حضور فیزیکی به موقع و بدون غیبت در تمامی جلسات کلاس درس الزامی می باشد.
  - ✓ در صورت غیبت بیش از ۴/۱۷ واحد درسی، دانشجو مجاز به شرکت در آزمون پایانی نخواهد بود و نمره صفر منظور خواهد شد. (حداکثر ۲ جلسه)
  - ✓ تاخیر بیش از ۵ دقیقه در کلاس به معنی غیبت در آن جلسه می باشد.
  - ✓ تلفن همراه دانشجو در کلاس درس بایستی خاموش و یا در کیف دانشجو باشد.
- عدم ارائه کار عملی در تاریخ مشخص شده برای هر فرد به منزله عدم اخذ نمره عملی خواهد بود.

منابع اصلی و محتوای ضروری یادگیری:

۱- Allender, J. A. and B. W. Spradley (last version). Community health nursing: Promoting and protecting the public's health, Lippincott Williams & Wilkins.

۲- Stanhope, M. and J. Lancaster (last version). Community & public health nursing, Mosby St Louis^ eMissouri Missouri.

۳- آدام، فلیپ، هرتسلیک، کلودین (۱۳۸۵)، جامعه شناسی بیماری و پزشکی، ترجمه لورانس-دنیاکتی؛ تهران: نشرنی

۴- خسروی، اردشیر، نجفی، فرید، رهبر، محمد رضا و همکاران (۱۳۸۸)، شاخص های سیمای سلامت در جمهوری اسلامی ایران، تهران: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت سلامت

۵- شاهرخی، اکرم (۱۳۸۲) «وضعیت سلامت عمومی زنان کارگر کارخانه های قزوین»، مجله دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین، شماره ۲۸، پیوست پاییز ۱۳۸۲؛ ص ۳۶-۳۲

۶- گشتاسبی، آذیتا. منتظری، علی.، و حدانی نیا، مریم سادات.، رحیمی فروشانی، عباس.، و محمد، کاظم (۱۳۸۲)، «ارزیابی مردم تهران از وضعیت سلامتی خود بر حسب جنسیت، تحصیلات و منطقه مسکونی». فصلنامه پایش، سال دوم، شماره ۳، صص ۱۸۹-۱۸۳.

۷- گیدنز، آنتونی (۱۳۸۶) جامعه شناسی، ترجمه حسن چاوشیان، تهران: نشر نی

۸- محسنی، منوچهر. (۱۳۸۸). جامعه شناسی پزشکی، تهران: طهوری

۹- مسعود نیا، ابراهیم. (۱۳۸۹)، جامعه شناسی پزشکی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران

۱۰- سایر کتاب ها، مقالات و مجلات معتبر، سایتهای تخصصی برای ارائه آخرین نتایج بررسی تفاوتهای فرهنگی در ایران و جهان

۱۱- سایر کتب و مقالات مرتبط با نظریه ها و تئوری های پرستاری و بهداشت جامعه -موضوعات فرهنگ و سلامت، جامعه شناسی، انسان شناسی

شناسنامه درس در **Web site** دانشکده به آدرس www.nm.mui.ac.ir در دسترس می باشد.

منابع و محتواهای مفید برای یادگیری بهتر:

سایتهای معتبر در YouTube

ردیف	تاریخ	رئوس مطالب	نمونه ارائه *	مدرس
۱	۱۴۰۱/۶/۲۲	معرفی طرح درس، اهداف و روش تدریس و یادگیری، مفهوم فرهنگ: عناصر فرهنگی، خرده فرهنگ، هویت ملی، ارتباط فرهنگ با مذهب، نژاد و سلامت در دنیا	سخنرانی	خانم شهشهانی
۲	۱۴۰۱/۶/۲۹	مقبولیت فرهنگی ، فرایند کسب مقبولیت، موانع کسب مقبولیت تاثیر فرهنگ بر آموزش به مددجو	سخنرانی با مشارکت دانشجویان و بحث گروهی	خانم شهشهانی
۳	۱۴۰۱/۷/۱۲	کلیشه سازی و برجسب زنی تضاد فرهنگی	سخنرانی با مشارکت دانشجویان و بحث گروهی	خانم شهشهانی
۴	۱۴۰۱/۷/۱۹	تبعیض نژادی وقومی، شوک فرهنگی	سخنرانی با مشارکت دانشجویان و بحث گروهی	خانم شهشهانی
۵	۱۴۰۱/۷/۲۶	ملاحظات فرهنگی /مراقبت پرستاری ترانس کالچرال ، مدل ها و ابزارهای بررسی فرهنگی (لنینگر و ...)	سخنرانی و بحث گروهی	دکتر خراسانی
۶	۱۴۰۱/۸/۳	آداب و روشهای حفظ سلامت (جایگاه فرهنگی بیماری) ، عوامل فرهنگی خانواده، اجتماعی و...	سخنرانی و بحث هدایت شده	دکتر خراسانی
۷	۱۴۰۱/۸/۱۰	ارایه تکالیف: ۱- مرور باورهای صحیح و غلط فرهنگی در یکی از فرهنگها ۲- بیب کارت تاثیر/ فرهنگ بر مراقبت پرستاری، سلامت و بیماری	بحث هدایت شده	دکتر خراسانی
۸	۱۴۰۱/۸/۱۷	ارایه تکالیف: ۱- مرور باورهای صحیح و غلط فرهنگی در یکی از فرهنگها ۲- بیب کارت تاثیر/ فرهنگ بر مراقبت پرستاری، سلامت و بیماری	بحث هدایت شده	دکتر خراسانی